

HAJULEIKKI-IDEOITA

HAJUTYÖSKENTELYLLÄ

✦ 50% ✦

HELPOMPAA ARKEA

TÖITÄ KOIRAN NENÄLLE JA
ILOA KOKO PERHEELLE

**NENÄN KÄYTTÖ ON YKSI TÄRKEIMMISTÄ KOIRAN
LAJITYYPILLISISTÄ TARPEISTA. ONNEKSI
NENÄHOMMIEN JÄRJESTÄMINEN ON
YLLÄTTÄVÄNKIN HELPPOA.**

KAIKKEIN HELPOIMMAT IDEAT

MAAGISET LENTÄVÄT NAMIT

1. Ota kupillinen nameja tai koiran ruokaa (tämä on myös hyvä tapa virikkeistää ruokailua ja koiralle ruokakuppia luontaisempi tapa syödä)
2. Heitä namit pihalle tai sellaiselle lattialle/matolle, josta koira ei niitä helposti katseellaan löydä.
3. Anna koiran etsiä ja syödä herkut.

Koira kannattaa ajoittain viedä uuteen paikkaan ihan vaan tutkimaan uusia hajuja. Jos koiraa ei jännitä liikaa, erilaisten paikkojen ja hajujen ihmettely on sille loistavaa ajanvietettä ja aivojumppaa.

UUDET PAIKAT JA NIIDEN HAISTELU

PARI VINKKIÄ

JOS LEIKKI EDELLYTTÄÄ KOIRAN JÄTTÄMISTÄ ODOTTAMAAN

1. Opeta koiralle "odota" -käsky
2. Pyydä ystävää pitämään koirasta kiinni
3. Laita koira oven/portin taakse odottamaan

Kaikkeen hajutyöskentelyyn kuuluu olennaisena koiran itsenäinen työskentely. Älä siis puhu sille sen etsiessä tai seuratessa jälkeä. Kehu vasta leikin päätyttyä. Jos koira alkuun näyttää epävarmalta, ei myöskään kannata "auttaa" sitä jälkeä tai etsittävää esinettä näyttämällä. Anna koiran itse ratkaista ongelma ja jos se muodostuu ylivoimaiseksi, tee helpompi harjoitus.

ANNA KOIRALLE TYÖRAUHA

TUULEN SUUNTA

Jos koira etsii jotain, sen on helpompi löytää etsimänsä vastatuulesta.

Jäljen seuraaminen on helpompaa myötätuuleen.

ITSESTÄÄNSELVYYKSIÄ JOITA EI AINA KUITENKAAN TULE MIETITTYÄ

1. **Koiran on hajutyötä tehdäkseen uskallettava/ maltettava haistella.** Varmistu siis siitä, että ympäristössä mikään ei häiritse koiraa liikaa.
2. **Hajutyön onnistumiseksi koiran on saatava hajumolekyylit nenäänsä.** Tarkkaile sitä, mihin ilmavirrat hajua kuljettavat (ulkona tuuli sekä maaston muodot ja sisällä ilmanvaihto)

KOIRIEN FACEBOOK

Koirille on tärkeää saada tietää mitä muut koirat niiden kanssa samoilla seuduilla asuvat koirat viestittävät. Niillä on siihen kätevä systeemi, koirien oma Facebook. Koirat käyttävät viestintää pissajälkiä. On siis täysin normaali, että ne haluavat haistella toistensa keltaisia postauksia. Jos sinulla ei ole lenkillä kiire, anna koiran siis rauhassa haistella. Nenäkäyttö on aivan yhtä tehokasta silloinkin, kun aloite ei tule sinulta.

PIENI VAROITUS POIKAKOIRIEN OMISTAJILLE TYTTÖPISSOISTA

Tyttöpissat voivat aiheuttaa pojissa turhan suurta innostusta. Varsinkin, jos ne pääsevät nuolemaan pissoja. Koirilla on suulaessaan Jacobsonin elin, joka käsittelee erityisesti feromoneja. "Haistaa saa, muttei maistaa" on monelle uroskoiralle hyvä, stressiä vähentävä sääntö.

ESINEIDEN ETSINTÄ

HELPPO VERSIO

- Käytä etsittävänä esineenä makupalaa tai jotain sellaista esinettä, josta koira pitää.
- Jätä koira odottamaan.
- Vie esine lattialle koiran näkyviin.
- Päästä koira hakemaan esine, sano samalla ”etsi”.
- Toista samalla tavalla, mutta vie esine joka kerralla hieman pidemmälle ja vähitellen myös niin, että koira ei näe sitä.

KUN HALUAT KUTITELLA MYÖS SINUN JA KOIRASI ÄLYNYSTYRÖITÄ

- Valitse jokin etsittävä esine ja ota varustaudu hyvillä nameilla.
- Pidä lelua koiran nenän edessä.
- Naksauta kun koira haistaa esinettä. Palkitse namilla.
- Toista monta kertaa ja siirrä esinettä vähitellen (max 5cm kerrallaan) kohti maata.
- Kun esine on maassa, pidä kätesi vielä esineen vieressä. Palkitse koira siitä, kun se koskee esinettä. Jos koira koskee kättäsi, älä tee mitään. Siirrä nyt kättäsi pois esineen luota (muista 5cm sääntö) ja toista kuten yllä.
- Kun olet saanut koiran koskettamaan esinettä ilman, että kätesi on esineen lähellä, lisää mukaan ”etsi”-sana. Sano ”etsi” juuri ennen, kuin koira liikkuu kohti esinettä.
- Vaikeuta harjoitusta viemällä nyt esine pikkuhiljaa kauemmas teistä, vähitellen kokonaan pois koiran näkyvistä.

Tässä harjoituksessa tarvitset naksutinta tai koiralle opetettua palkkasanaa.

Muista pitää välillä taukoja, tämä on harjoitus, jossa koirakin joutuu miettimään.

ESINEIDEN ILMAISU

MONET KOIRAT TUOVAT ESINEEN AUTOMAATTISESTI LUOKSESI. JOS TAAS PIILOTTELET MAKUPALOJA, KOIRA EI TIETENKÄÄN TARVITSE NEUVOJA MITÄ NIILLE TEHDÄÄN. JOS KUITENKIN HALUAT ETTÄ KOIRA ILMOITTAÄ SINULLE MISSÄ ESINE ON, KANNATTAA SE OSIO OPETTAÄ ERIKSEEN.

- Tarvitset tähän harjoitukseen esineen sekä makupaloja. Yleensä on helpompaa harjoitella sellaisen esineen kanssa, josta koira ei ole valmiiksi kovin innoissaan.
- Ota esine ja laita se lattialle niin, että sen alla on makupala. Pidä esineestä kiinni. Anna koiran nähdä mitä teet.
- Kun koira tulee haistelemaan esinettä ja namia sen alla, odota kunnes koira vetää päätään vähän taaksepäin (luopuu esineestä). Kehu silloin koiraa, nosta esine ja anna koiran syödä nami.
- Toista niin monta kertaa, että koira ymmärtää mistä on kyse. Tavoitteena on siis, että koira tulee lähelle esinettä, mutta ei koske siihen.
- Jätä tässä vaiheessa nami laittamatta lattialle. Tee kaikki muu kuten aiemmin ja kun koira tuo nenänsä esineen lähelle ilman, että yrittää ottaa sitä, kehu koiraa ja tiputa kädestäsi nami esineen päälle. Anna koiran syödä makupala. Toista monta kertaa.

MUISTIPELI EDISTYNEILLE ETSIJÖILLE

- Näytä koiralle esinettä ja jätä se odottamaan. Tee ihan superhelppo piilo (laita lelu ensimmäisellä kerralla vaikka näkyviin).
- Sano koiralle "etsi" ja anna sen lähteä etsimään. Kun se löytää lelun, kehu ruhtinaallisesti. Ensimmäisillä kerroilla ei kannata odottaa, että koira ilmaisee lelun tai tuo sen luoksesi. Vaikeuta vähitellen niin, että piilo on vaikeampi ja vaadit parempaa palautusta/ilmaisua.
- Jos koira tuo löytää väärän esineen, lähetä se uudelleen etsimään. Kieltää ei kannata, virheitä sattuu kaikille!
- Tästä leikistä voi tehdä myös version, jossa koira etsii esimerkiksi samanlaisia esineitä (kenkäparin toista puolikasta yms).

**NÄMÄ LEIKKIT
EDELLYTTÄVÄT
JO
JONKINLAISTA
ESINEIDEN
ETSINNÄN
OSAAMISTA**

ÄIDIN PIKKU APULAINEN

- Voit yllä kerrotulla tavalla opettaa koiran myös etsimään mitä tahansa tiettyä esinettä. Sano silloin "etsi" sanan lisäksi esineen oikea nimi. Kun toistat harjoitusta riittävästi, koira oppii yhdistämään nimen esineeseen.
- Koiran osatessa lähteä odotustilasta etsimään haluamaasi esinettä, voit pyytää samaa myös lennosta. Varmistu siitä, että koira tietää missä ko. esine on ja pyydä sitä haluamasi esine. Palkitse jo esineen luo menemisestä. Kun koira saa ajatuksesta kiinni, voit vaatia siltä parempaa palautusta/ilmaisua.

JÄLJESTYS

KAIKKEIN HELPOIN JÄLJESTYSHARRASTUS ON ANTAA KOIRAN LENKILLÄ SEURAILLA LÖYTÄMIÄÄN JÄLKIÄ OMA-ALOITTEISESTI. SINUN TEHTÄVÄKSESI JÄÄ HUOLEHTIA KOIRAN TURVALLISUUDESTA. HALUETESSASI VOIT KUITENKIN OPETTAA KOIRAN JÄLJESTÄMÄÄN MYÖSTEKEMISÄSI JÄLKIÄ.

Laiskan jäljentekijän luottojäljet

Nakki narussa. Sido nakki naruun kiinni ja vedä sitä perässäsi. Jätä nakki jäljen päähän, anna koiran jäljestää.

Piilonen myötätuuleen. Lähetä koiralle rakas ihminen ulos pari minuuttia ennen teitä. Anna koiran seurata jälkiä ja ihminen jäljen päästä. Jos tuuli ei ole myötäinen, harjoituksesta häviää yleensä jäljestysosuus ja se muuttuu ilmavainulla etsinnäksi. Mikä sekään ei ole huono vaihtoehto.

ANSELMIN HELPPO HERKKUHAJUUJÄLKI

- Ota kulhoon kymmenkunta voimakkaasti tuoksuvaa namia.
- Jätä koira odottamaan.
- Laita lattialle koiran ulottumattomiin nimi, kävele muutama askel ja hiero maata kevyesti namin hajuisella sormellasi. Tee muutama ”haamuhaju” samalla tavalla ja jätä sitten taas lattialle yksi nimi. Ensimmäisten harjoitusten tulisi olla tosi yksinkertaisia, mutta vähitellen voit vaikeuttaa leikkiä. Tee sekä haamuhajuja, että namijemmoja myös sellaisiin kohtiin, joita koira ei suoraan näe (maton reunan alle, pöydänjalan taakse, verhon taakse jne. Jos olet ulkona, käytä kiviä, pensaita, aidan tolppia yms).
- Kun jälki on valmis, mene koiran luo, osoita sille sormella ensimmäistä namia ja sano ”jälki” tms. Anna koiran lähteä jäljelle.

VIRIKEJÄLKI ULKONA

- Kun jäljestystavalla ei ole väliä, voi jäljen tehdä oikeastaan mihin vaan. Riittää, että ympäristö on riittävän rauhallinen koiran keskittymistä ajatellen. Turvallisuussyistä koira kannattaa pitää pitkässä liinassa jäljestyksen ajan.
- Merkitse kohta, josta jälki lähtee (laita vaikka kaksi tikkua ristiin tai käytä jotain ympäristöstä erottuvaa esinettä).
- Tee jälki kävelemällä lyhyin askelin alkuun noin 20 m matka. Laita jäljen päähän herkkuja tai jokin koiralle mieluinen esine. Valitse paikka niin, että koira ei näe herkkuja/esinettä kauempaa. Tule jäljeltä pois kiertoreittiä, ettet sotke jo tehtyä hajua.
- Anna jäljen seistä noin puoli tuntia.
- Vie koira jäljen alkupisteeseen ja näytä sille mistä jälki alkaa.
- Anna koiran edetä omaa tahtiaan. Älä häiritse sen työskentelyä puhumalla tai muutoinkaan ”auttamalla”.
- Jos koira meinaa lähteä jäljeltä pois, pysähdy ja pidä liinan päästä kiinni. Odota, että koira itsenäisesti palaa jäljelle.
- Kehu koira jäljen päässä ja vaihda sille tavallinen talutin takaisin.

JÄLJESTÄ VIELÄ KIINNOSTAVAMPI

Voit varioida jälkeä laittamalla muutamia makupaloja joillekin jalanjäljille tai tiputtelemalla jäljen päälle pakasteverta. Verijälki tekee jäljestä koiralle virikkeellisemmän.

